

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
Αυτοτελές Τμήμα Συλλογικών
Οργάνων

Ηράκλειο, 22 Ιουνίου 2022
Αρ. πρωτ.: 182115

Ταχ. Δ/ση : Πλατεία Ελευθερίας
Ταχ. Κώδικας : 712 01
Πληροφορίες : Γιατρομανωλάκη
Ευαγγελία
Τηλέφωνο : 2813400235
e-mail : tyso@crete.gov.gr

ΠΡΟΣ: - Υπουργείο Περιβάλλοντος
& Ενέργειας/ ΔΙΠΑ, τμήμα Γ

ΚΟΙΝ.: - Δ/ση Περιβάλλοντος & Χωρικού
Σχεδιασμού ΠΚ
- Δήμοι Κρήτης

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση της αριθμ. **27/2022** απόφασης της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας.

Σας διαβιβάζουμε για τις δικές σας ενέργειες, αντίγραφο της υπ' αριθ. **27/2022** απόφασης της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας (**πρακτικό Ν° 05/01-06-2022**) που αφορά στην Έκφραση άποψης επί της ΣΜΠΕ του έργου: **Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Προγράμματος Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας 2021-2027**

Η Προϊσταμένη του Τμήματος

Βαρδιάμπαση Νίκη

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Περιφερειάρχη
- Εκτελεστικό Γραμματέα ΠΚ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
Τμήμα Συλλογικών Οργάνων

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΔΑ:

Απόσπασμα Πρακτικού Ν° 05/01-06-2022
Αριθμός Απόφασης 27/2022

Στο **Ρέθυμνο** σήμερα **Τετάρτη 01 Ιουνίου 2022** και ώρα **11:00**, συνήλθε σε **μεικτή συνεδρίαση** (δια ζώσης και ταυτόχρονα με τηλεδιάσκεψη) η **Επιτροπή Περιβάλλοντος και Χωροταξίας**, στην αίθουσα συνεδριάσεων του Περιφερειακού Καταστήματος **Ρεθύμνου**, (σύμφωνα με την Αριθμ. Δ1α/ΓΠ.οικ. 27397 (ΦΕΚ 2369/ 14-05-2022) ΚΥΑ με θέμα: «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας από τη Δευτέρα 16 Μαΐου 2022 και ώρα 06:00 έως και την Τετάρτη 01 Ιουνίου 2022 και ώρα 06:00» και την αριθμ. 642/24-09-21 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, ύστερα από τη με αριθ. πρωτ.: **138461/16 -05-2022** πρόσκληση σε **ορθή επανάληψη** του Προέδρου της.

Στη συνεδρίαση, στην οποία κλήθηκαν νόμιμα τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη, παραβρέθηκαν:

1.	Χανιωτάκη-Μυλωνάκη Μαρία	Περιφερειακός Σύμβουλος	Προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος της Επιτροπής	με φυσική παρουσία
2.	Γύπαρης Κωνσταντίνος	» »	Τακτικό μέλος	με φυσική παρουσία
3.	Δοξαστάκης Ζαχαρίας	» »	» »	με φυσική παρουσία
4.	Παπαδεράκης Αντώνιος	» »	» »	με τηλεδιάσκεψη
5.	Αλεξάκης Γιώργος	» »	» »	με φυσική παρουσία
6.	Κουρουπάκης Αναστάσιος	» »	» »	με τηλεδιάσκεψη
7.	Κακογιαννάκης Νικόλαος	» »	» »	με φυσική παρουσία
8.	Δανδουλάκης Κωνσταντίνος	» »	» »	με φυσική παρουσία
9.	Μανούσακας Ιωάννης (Βλαντάς)	» »	» »	με φυσική παρουσία
10.	Κουκλινός Ανδρέας	» »	» »	με φυσική παρουσία
11.	Κονταξάκης Γεώργιος	» »	» »	με τηλεδιάσκεψη

12.	Μαρινάκης Αλέξανδρος	»	»	»	»	με φυσική παρουσία
13.	Ματαλλιωτάκης Γεώργιος	»	»	»	»	με τηλεδιάσκεψη
14.	Ανδρουλάκης Ιωάννης	»	»	Ως τακτικό μέλος		με φυσική παρουσία

Από τη συνεδρίαση απουσίαζε, αν και κλήθηκε νόμιμα ο Περιφερειακός Σύμβουλος κ. Σκουλάς Νικόλαος.

Στην Συνεδρίαση συμμετείχαν ακόμα:

- **Με φυσική παρουσία οι κ.κ.:** Μπαριτάκης Παύλος Πρόεδρος ΠΣ, Λιονή Μαρία Αντιπεριφερειάρχης ΠΕ Ρεθύμνου, Ξυλούρης Νικόλαος Περιφερειακός Σύμβουλος, Μηλιαράς Γεώργιος Περιφερειακός Συμπαραστατής του Πολίτη και της Επιχείρησης ΠΚ, Κριτσωτάκης Μαρίνος προϊστάμενος Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Καγιαμπάκη Άννα προϊστάμενη τμήματος Περιβάλλοντος ΠΕ Ηρακλείου, Νικολουδάκης Εμμανουήλ προϊστάμενος τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Ρεθύμνου, Βογιατζή Χρυσάνθη ειδική σύμβουλος Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος ΠΚ, και για την τήρηση των πρακτικών οι Βαρδιάμπαση Νίκη, Γιατρομανωλάκη Ευαγγελία, Νικάκη Δέσποινα και Μιχελινάκη Άννα υπάλληλοι του Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων.

- **Μέσω τηλεδιάσκεψης οι κ.κ.:** Ρουκουνάκης Εμμανουήλ Προϊστάμενος Τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Λασιθίου, Καργάκη Ελένη Προϊσταμένη Τμήματος Κλιματικής Αλλαγής και Ενεργειακού Σχεδιασμού Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Κανδηλογιαννάκη Μαρία Προϊσταμένη Τμήματος Υδροοικονομίας Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Κατσαβέλη Κατερίνα υπάλληλος τμήματος Περιβάλλοντος Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Δαφνομήλη Δήμητρα υπάλληλος τμήματος Περιβάλλοντος Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Αγγελογιαννάκη Ελένη υπάλληλος τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Χανίων, Μαργώνη Ξανθή (ΑΔΜΗΕ), Πετρουλάκης Θεόδωρος Γεωπόνος ΤΟΕΒ Παπαγιαννάδων, Τζανακάκης Παντελής Πολ. Μηχανικός από το Γραφείο Μ. Φράγκου για το θέμα Β4, Γκουβάτσου Ελένη μελετήτρια εταιρείας ADENS A.E. για το θέμα Β1, Χαραλαμπίκης Γεώργιος μελετητής για το θέμα Β3

Η προεδρεύουσα αντιπρόεδρος ύστερα από τη διαπίστωση απαρτίας κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης με τα παρακάτω θέματα ημερήσιας διάταξης:

ΘΕΜΑ Α1°: Έκφραση άποψης επί της Στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων ΣΜΠΕ του Προγράμματος Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας 2021-2027 του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. βν

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Χωροταξίας έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α) Του Ν. 1650/1986: «Για την προστασία του περιβάλλοντος»,
- β) Του Ν. 2690/1999: «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις»,
- γ) Του Ν. 3852/2010: «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»,
- δ) Του Ν. 4014/2011: «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος»,

ε) της αριθμ. **1649/45-15-1-2014 ΚΥΑ**, η οποία αφορά στην «εξειδίκευση των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και τρόπου ενημέρωσης του κοινού και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού στη δημόσια διαβούλευση κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α΄ της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπ' αριθμ. 1958/2012 (ΦΕΚ Α΄ 21),

όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

2. Το Π.Δ. **149/2010** με θέμα: «**Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης**» (ΦΕΚ 242/27-12-2010, τεύχος Α΄) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την αριθμ. **1218/ΦΕΚ 762 τ. Β΄/ 26-02-2021** Απόφαση Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης
3. Την αριθμ. **3/2022** απόφαση Περιφερειακού Συμβουλίου (πρακτικό Ν° **02/27-01-2022**), που αφορά: α) στη **Σύσταση Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας Περιφέρειας Κρήτης**, β) στον **Καθορισμό αριθμού των μελών της και γ) στη Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του Περιφερειακού Συμβουλίου προς την Επιτροπή**, για το δεύτερο ήμισυ της θητείας των Περιφερειακών Αρχών από 27-01-2022 έως 31/12/2023
4. Το ΦΕΚ **660 τ. Β/15-02-2022** που αφορά τη δημοσίευση της αρ. **3/2022** απόφασης Περιφερειακού Συμβουλίου ΠΚ.
5. Το με αρ. πρωτ. **ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/21048/135/02-03-2022** έγγραφο του **Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας/ ΔΙΠΑ, τμήμα Δ** με το οποίο μας διαβιβάστηκε στο Περιφερειακό Συμβούλιο η Σ.Μ.Π.Ε. για το αναφερόμενο έργο.
6. Το με αριθμ. πρωτ. **157185/31-05-2022** έγγραφο της Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, στο οποίο αναφέρονται τα παρακάτω:

Σχετικά:

1. Η με Α.Π. 80536/22-03-2022 διαβίβαση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Προγράμματος Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας 2021-2027, της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Η Κ.Υ.Α. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006 (ΦΕΚ 1225 Β΄/5-9-2006) «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ “σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων” του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001», όπως τροποποιήθηκε με την με Α.Π. οικ. 40238/2017 (ΦΕΚ/Β/3759/2017).

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Εξετάζεται η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Προγράμματος Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας 2021-2027, το οποίο έχει σκοπό να συμβάλει στην υλοποίηση των στρατηγικών στόχων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στους οποίους περιλαμβάνονται:

- α) η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του αγροτικού τομέα
- β) η ενίσχυση της αγροτικής επιχειρηματικότητας
- γ) η ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων και η ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, και
- δ) η ολοκληρωμένη ανάπτυξη του αγροτικού χώρου.

Η παρούσα μελέτη (ΣΜΠΕ) διερευνά τους διεθνείς, κοινοτικούς και εθνικούς στόχους περιβαλλοντικής προστασίας, που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη ώστε να καθοριστούν οι βασικοί περιβαλλοντικοί στόχοι του Προγράμματος. Επιπλέον διερευνά και τη σχέση του Προγράμματος με άλλα σχετικά σχέδια και Προγράμματα.

Διεθνείς στόχοι

Η Ατζέντα 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη των Ηνωμένων Εθνών, καθορίζει 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ). Οι 17 ΣΒΑ αποτελούν τον οδικό χάρτη επίτευξης ενός καλύτερου και βιώσιμου μέλλοντος για όλους. Μέσω αυτών, επιδιώκεται η αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων, όπως η εξάλειψη της φτώχειας, η μείωση των ανισοτήτων, η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, η κοινωνική συνοχή.

Κοινοτικοί στόχοι

Για την υλοποίηση των ΣΒΑ έχουν αναλάβει δεσμεύσεις όλες οι χώρες, και η Ευρωπαϊκή Ένωση μαζί με τα κράτη- μέλη της, έχει δεσμευτεί να πρωτοστατήσει στην υλοποίηση της Ατζέντας 2030 των Ηνωμένων Εθνών. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε τις δράσεις για την υλοποίηση της Ατζέντας 2030 και είναι οι παρακάτω:

- Συμπερίληψη των ΣΒΑ σε όλες τις πολιτικές και πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε η βιώσιμη ανάπτυξη να αποτελεί θεμελιώδη κατευθυντήρια αρχή σε όλες τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- Προώθηση της υλοποίησης της Ατζέντας 2030 από κοινού με τις κυβερνήσεις των κρατών μελών της ΕΕ.
- Δημιουργία πλατφόρμας με τη συμμετοχή πολυάριθμων ενδιαφερόμενων μερών, η οποία θα προωθή την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σε όλους τους τομείς σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.
- Τακτική υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο της ΕΕ ξεκινώντας από το 2017.
- Διαμόρφωση ενός μακροπρόθεσμου οράματος με ορίζοντα πέρα από το 2020.

Εθνικοί στόχοι

Η Εθνική Στρατηγική για τη Βιώσιμη και Δίκαιη Ανάπτυξη 2030 υιοθετεί τον ολιστικό τρόπο σχεδιασμού και ενσωματώνει τις τρεις διαστάσεις (οικονομική, κοινωνική, περιβαλλοντική) που ορίζονται στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ).

Όσον αφορά τη βιώσιμη ανάπτυξη της αλιευτικής βιομηχανίας της χώρας, στην Εθνική Στρατηγική περιλαμβάνονται:

- Η δημιουργία πλαισίου διαχείρισης της αλιείας με βάση το οικοσύστημα
- Η ενίσχυση της περιφερειακής ανάπτυξης
- Υποστηρίζεται η βιώσιμη αλιεία μικρής κλίμακας
- Η εξάλειψη της παράνομης λαθραίας και άναρχης αλιείας
- Η ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας
- Ανάπτυξη αλληλεγγύης και συντονισμού με τρίτες χώρες

2. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΛΙΕΙΑΣ, ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑΣ 2021-2027

Η πολιτική στον τομέα της αλιείας υποστηρίζεται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΛΘ) 2014-2020, το οποίο αξιοποιεί πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ).

Οι **Προτεραιότητες του Προγράμματος** Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας 2021-2027, είναι τέσσερις:

Προτεραιότητα 1 (Π1): Προώθηση της βιώσιμης αλιείας και της αποκατάστασης και διατήρησης των υδρόβιων βιολογικών πόρων.

Προτεραιότητα 2 (Π2): Προώθηση δραστηριοτήτων βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας, της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

Προτεραιότητα 3 (Π3): Ενθάρρυνση της ανάπτυξης βιώσιμης γαλαζίας οικονομίας και προώθηση της ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας σε παράκτιες και εσωτερικές περιοχές.

Προτεραιότητα 4 (Π4): Ενίσχυση της διεθνούς διακυβέρνησης των ωκεανών και διασφάλιση ασφαλών, προστατευμένων, καθαρών θαλασσών και ωκεανών που υπόκεινται σε βιώσιμη διαχείριση.

Κάθε Προτεραιότητα περιλαμβάνει συγκεκριμένους Ειδικούς Στόχους. Οι Ειδικοί Στόχοι εξυπηρετούνται μέσω Τύπων Δράσεων, ώστε να υλοποιηθούν οι Προτεραιότητες τους Προγράμματος. Επιπλέον, καθορίζεται και η ομάδα - στόχος στην οποία “προσβλέπουν” για την υλοποίηση οι δράσεις. Η μελέτη ΣΜΠΕ περιλαμβάνει SWOT ανάλυση για την ανάδειξη των δυνατών και αδύνατων σημείων, των ευκαιριών και απειλών καθώς και των αναγκών που πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Οι **Ειδικοί Στόχοι για την Προτεραιότητα 1** είναι:

1.1 Ενίσχυση των οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων.

Δράσεις

1.1.1	Επενδύσεις στα αλιευτικά σκάφη χωρίς να αυξάνεται η αλιευτική τους ικανότητα.
1.1.2	Βελτίωση της επιλεκτικότητας των χρησιμοποιούμενων αλιευτικών εργαλείων που θα περιορίζουν τις επιπτώσεις στο οικοσύστημα - Ενθάρρυνση της χρήσης τεχνικών αλιείας χαμηλού αντίκτυπου.
1.1.3	Εξειδικευμένα μέτρα για την προώθηση της μικρής παράκτιας αλιείας.
1.1.4	Βελτίωση των υποδομών που εξυπηρετούν την αλιεία.
1.1.5	Επενδύσεις για την ανάπτυξη συμπληρωματικών δραστηριοτήτων εκτός της επαγγελματικής αλιείας, όπως υπηρεσίες αλιευτικού τουρισμού.
1.1.6	Ενίσχυση της δημιουργίας επιχειρηματικών συστάδων και δικτύων αλιέων και αλιευτικών επιχειρήσεων.
1.1.7	Ενίσχυση της δημιουργίας συμπράξεων μεταξύ αλιευτικών επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων.
1.1.8	Καλύτερη αξιοποίηση των ανεπιθύμητων αλιευμάτων
1.1.9	Επένδυση στη γνώση και αναβάθμιση των παρεχόμενων υποστηρικτικών υπηρεσιών προς τους αλιείς, προσέλκυση νέων για ενασχόληση στον αλιευτικό τομέα και ενημέρωση/ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης για σημαντικά θέματα του τομέα.
1.1.10	Ανάπτυξη μέτρων προώθησης του οικολογικού χαρακτήρα της αλιείας.

1.2 Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών CO₂ μέσω της αντικατάστασης ή του εκσυγχρονισμού κινητήρων αλιευτικών σκαφών.

Δράσεις

1.2.1	Επενδύσεις στα αλιευτικά σκάφη χωρίς να αυξάνεται η αλιευτική τους ικανότητα.
-------	---

1.3 Προώθηση της προσαρμογής της αλιευτικής ικανότητας στις αλιευτικές δυνατότητες σε περιπτώσεις οριστικής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων και συμβολή στην επίτευξη δίκαιου βιοτικού επιπέδου σε περιπτώσεις προσωρινής παύσης των αλιευτικών δραστηριοτήτων.

Δράσεις

1.3.1	Εφαρμογή προγραμμάτων οριστικής παύσης αλιευτικών δραστηριοτήτων.
1.3.2	Εφαρμογή προγραμμάτων προσωρινής παύσης αλιευτικών δραστηριοτήτων.

1.4 Προώθηση του αποτελεσματικού ελέγχου και της επιβολής των κανόνων της αλιείας, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της παράνομης, λαθραίας και άναρχης αλιείας, καθώς και αξιόπιστων δεδομένων για τη λήψη αποφάσεων που βασίζονται στη γνώση.

Δράσεις

1.4.1	Βελτίωση της γνώσης των θαλάσσιων οικοσυστημάτων ώστε να διευκολύνεται η λήψη αποφάσεων αποτελεσματικής διαχείρισης με βάση τις βέλτιστες διαθέσιμες επιστημονικές συμβουλές.
1.4.2	Εφαρμογή εθνικών, ενωσιακών και διεθνών διατάξεων στις θάλασσες, στα μεταβατικά ύδατα, στις λιμνοθάλασσες και στα εσωτερικά ύδατα

1.5 Συμβολή στην προστασία και στην αποκατάσταση της υδρόβιας βιοποικιλότητας και των υδρόβιων οικοσυστημάτων.

Δράσεις

1.5.1	Συλλογή απολεσθέντων αλιευτικών εργαλείων και θαλάσσιων απορριμμάτων
1.5.2	Επένδυση στη γνώση, προσέλκυση νέων για ενασχόληση στον αλιευτικό τομέα και ενημέρωση /ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης για σημαντικά θέματα του τομέα
1.5.3	Ανάπτυξη και εφαρμογή μέτρων για την προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων και την προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής
1.5.4	Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης, παρακολούθηση και εφαρμογή αυτών

Οι **Ειδικόί Στόχοι για την Προτεραιότητα 2** είναι:

2.1 Προώθηση βιώσιμων δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας, ιδίως ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας, και παράλληλη διασφάλιση ότι οι δραστηριότητες είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες σε μακροπρόθεσμο επίπεδο.

Δράσεις

2.1.1	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας των υδατοκαλλιεργειών
-------	--

2.1.2	Προώθηση βιώσιμων πρακτικών υδατοκαλλιέργειας και δράσεων προστασίας του περιβάλλοντος
2.1.3	Ολοκληρωμένος χωροταξικός σχεδιασμός για τις υδατοκαλλιέργειες
2.1.4	Ταμείο στήριξης της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας

2.2 Προώθηση της εμπορίας, της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και της μεταποίησης των εν λόγω προϊόντων.

Δράσεις

2.2.1	Βελτίωση των όρων προώθησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας
2.2.2	Ενθάρρυνση των επενδύσεων στον τομέα της μεταποίησης των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας
2.2.3	Ενίσχυση της δημιουργίας επιχειρηματικών συστάδων επιχειρήσεων
2.2.4	Ταμείο στήριξης της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης

Οι **Ειδικόί Στόχοι για την Προτεραιότητα 3** είναι:

3.1 Ενθάρρυνση μια βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας σε παράκτιες και νησιωτικές περιοχές καθώς και σε περιοχές εσωτερικών υδάτων, και προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης κοινοτήτων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

Δράσεις

3.1.1	Ανάπτυξη και εφαρμογή μέτρων σε στοχευμένες περιοχές για την προώθηση της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής συνοχής, του πολιτισμού, την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και την προστασία του περιβάλλοντος.
-------	--

Οι **Ειδικόί Στόχοι για την Προτεραιότητα 4** είναι:

4.1 Ενίσχυση της βιώσιμης διαχείρισης των θαλασσών και των ωκεανών μέσω της προώθησης των γνώσεων για τη θάλασσα, της θαλάσσιας επιτήρησης ή της συνεργασίας στα καθήκοντα ακτοφυλακής

Δράσεις

4.1.1	Ενέργειες για την επίτευξη των στόχων της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Επιτήρησης και ιδίως των στόχων του Κοινού Περιβάλλοντος Ανταλλαγής Πληροφοριών.
-------	--

3. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ

Στην ΣΜΠΕ εξετάζονται οι εναλλακτικές δυνατότητες και προβλέπονται οι ενδεχόμενες επιπτώσεις τους. **Με το μηδενικό σενάριο**, που αφορά τη μη εφαρμογή του υπό εξέταση Προγράμματος κατά τη περίοδο 2021-2027, δεν αναμένεται καμία βελτίωση στην ποιότητα του περιβάλλοντος αφενός, και

αφετέρου, η συνέχιση των δραστηριοτήτων που ευθύνονται για τα υφιστάμενα περιβαλλοντικά προβλήματα θα έχει ως αποτέλεσμα την υποβάθμιση της ποιότητας των περιβαλλοντικών παραμέτρων.

Σημειώνεται ότι όσον αφορά τις πιθανές αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις που θα προκύψουν κατά τη φάση της υλοποίησης των δράσεων και των μέτρων του επιχειρησιακού προγράμματος, θεωρούνται ήσσονος σημασίας σε σχέση με τις θετικές επιδράσεις του Προγράμματος στο περιβάλλον και αναμένεται να αντισταθμιστούν μερικώς από τα αναμενόμενα περιβαλλοντικά οφέλη του Προγράμματος.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, γίνεται κατανοητό ότι η μη υλοποίηση του Προγράμματος υπονομεύει σημαντικά την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων σε Εθνικό και Κοινοτικό επίπεδο για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, ενώ θίγεται τελικά και το περιβάλλον, με αποτέλεσμα το μηδενικό σενάριο να απορρίπτεται.

Η δεύτερη εναλλακτική λύση, **το σενάριο 2**, εστιάζει κυρίως στο ανθρωπογενές περιβάλλον περιλαμβάνοντας δράσεις ενίσχυσης και βελτίωσης των δραστηριοτήτων της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, ενώ δεν περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν στη διατήρηση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Σε αυτή την περίπτωση, τα υφιστάμενα περιβαλλοντικά προβλήματα θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν, ενώ είναι πιθανή η περαιτέρω υποβάθμιση των ποιοτικών χαρακτηριστικών του φυσικού περιβάλλοντος, λόγω της προτεραιότητας της ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων και της μη λήψης μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος. Κρίνεται ότι η επιλογή του σεναρίου 2 προωθεί μεν την ανάπτυξη του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, υπονομεύει όμως την προστασία και ανάπτυξη του φυσικού περιβάλλοντος και για τον λόγο αυτό απορρίπτεται.

Το **σενάριο 1** είναι το προτεινόμενο σενάριο και αφορά το σύνολο των δράσεων που περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα, όπως αναφέρθηκαν ανωτέρω. Το προτεινόμενο Πρόγραμμα ακολουθεί τις τέσσερις προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ), συμβάλλοντας στην εφαρμογή της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) και της θαλάσσιας πολιτικής της Ένωσης. Το Πρόγραμμα στοχεύει στη μετάβαση σε μια βιώσιμη, ανταγωνιστική, γαλάζια και παράλληλα φιλική προς το περιβάλλον οικονομία, βασιζόμενο στη γνώση, την καινοτομία και στην αξιοποίηση της τεχνολογικής ανάπτυξης για τη λήψη αποφάσεων. Στοχεύει επίσης στην ενδυνάμωση των τοπικών κοινωνιών, οι οποίες θα επωφελοούνται από τις ευκαιρίες που προσφέρει η βιώσιμη γαλάζια οικονομία. Καθώς οι προτάσεις του προτεινόμενου σεναρίου προωθούν μια ισορροπία μεταξύ προστασίας και ανάπτυξης ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος, οι παρεμβάσεις του αναμένεται να έχουν θετικά αποτελέσματα, τόσο στην τόνωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και της απασχόλησης στον τομέα της αλιείας, όσο και στην καλύτερη διαχείριση και προστασία των θαλάσσιων, υδατικών και αλιευτικών πόρων της χώρας. Επομένως, το προτεινόμενο σενάριο (σενάριο 1) το οποίο περιλαμβάνει το σύνολο των δράσεων του Προγράμματος, αποτελεί το σενάριο επιλογής έναντι των εναλλακτικών σεναρίων.

4. ΕΚΤΙΜΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Οι δράσεις του Προγράμματος αξιολογούνται από τη ΣΜΠΕ, ώστε να εντοπιστούν έγκαιρα και να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις στο περιβάλλον. Στον παρακάτω πίνακα

περιγράφονται οι αναμενόμενες επιπτώσεις σε κάθε ειδικό στόχο των πέντε προτεραιοτήτων του Προγράμματος.

Προτεραιότητα 1

Σημαντικότερες δράσεις 1.1	Δράσεις που αφορούν τη βιώσιμη αλιεία και την αποκατάσταση ή διατήρηση των υδρόβιων βιολογικών πόρων. Οι δράσεις αφορούν την καταγραφή και παρακολούθηση της παραγωγής, τη βελτίωση και υγιεινή των αλιευμάτων, αλλά και την εισαγωγή καινοτομιών και επενδύσεων για τη προμήθεια εξοπλισμού με στόχο τη μείωση της αλίευσης μη επιτρεπόμενων αλιευμάτων ή απειλούμενων ειδών. Στο ανθρωπογενή τομέα θα αναπτυχθούν δράσεις για την ενσωμάτωση στην παραγωγική διαδικασία συμπληρωματικών δραστηριοτήτων όπως της επαγγελματικής αλιείας όπως υπηρεσίες αλιευτικού τουρισμού. Άλλες δράσεις θα στοχεύουν στην στήριξη της μικρής παράκτιας αλιείας και στην ενίσχυση της διαδικασίας διαδοχής.
Αναμενόμενες Επιπτώσεις	Οι δράσεις αυτές αναμένεται ότι θα επιφέρουν θετικές επιπτώσεις μεγάλης έντασης τόσο στο ανθρωπογενές όσο και στο φυσικό περιβάλλον.
Σημαντικότερες δράσεις 1.2	Οι δράσεις σχετικά με τον εκσυγχρονισμό των αλιευτικών σκαφών και την προώθηση χρήσης εναλλακτικών τύπων καυσίμων όπως φυσικό αέριο, βιοκαύσιμα, υδρογόνο ή ηλεκτρική ενέργεια.
Αναμενόμενες Επιπτώσεις	Αναμένεται θετική επίδραση στην ποιότητα του αέρα, ενώ μικρότερης έντασης θετική επίδραση αναμένεται στο ανθρωπογενές περιβάλλον.
Σημαντικότερες Δράσεις 1.3	Δράσεις στήριξης του αλιευτικού κλάδου όταν επιβάλλεται παύση της δραστηριότητας στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει αλιευτική δυνατότητα.
Αναμενόμενες Επιπτώσεις	Αναμένονται αρνητικές επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον, πάρα τη στήριξη των αλιέων, από την αποδυνάμωση του τομέα της αλιείας και τη μείωση των θέσεων εργασίας.
Σημαντικότερες Δράσεις 1.4	Οι δράσεις αφορούν τη βελτίωση της γνώσης των θαλασσίων οικοσυστημάτων και της εφαρμογής των εθνικών, ενωσιακών και διεθνών διατάξεων στις θάλασσες, λιμνοθάλασσες και τα εσωτερικά ύδατα.
Αναμενόμενες Επιπτώσεις	Αναμένεται οι δράσεις να έχουν μεγάλης έντασης θετικές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον με τη βελτίωση των αλιευτικών αποθεμάτων και την προστασία των ευαίσθητων και προστατευόμενων τόπων και ειδών.
Σημαντικότερες δράσεις 1.5	Οι δράσεις αφορούν επενδύσεις για τη συλλογή των απολεσθέντων αλιευτικών εργαλείων και θαλασσίων απορριμμάτων, ευαισθητοποίηση του τοπικού κοινού σε θέματα διατήρησης της βιοποικιλότητας μέσω μέτρων που αφορούν την αλιεία, υποστήριξη για την καλύτερη επιστημονική κατανόηση της κλιματικής αλλαγής και της

	επίδρασης στα υδάτινα οικοσυστήματα.
Αναμενόμενες Επιπτώσεις	Αναμένονται ότι οι δράσεις θα επιφέρουν μεγάλης έντασης θετική επίδραση στο φυσικό περιβάλλον, εξασφαλίζοντας την προστασία των οικοσυστημάτων και ιδιαίτερα των προστατευόμενων ειδών.

Προτεραιότητα 2

Σημαντικότερες δράσεις Ε2.1	Οι δράσεις αποσκοπούν σε παραγωγικές επενδύσεις μέσω ίδρυσης νέων ή επέκτασης και εκσυγχρονισμού υφιστάμενων μονάδων υδατοκαλλιέργειας. Επιπλέον δράσεις στοχεύουν στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, τη βελτιστοποίηση στην χρήση νερού και αποβλήτων υδατοκαλλιέργειας. Περιλαμβάνονται δράσεις για την εφαρμογή ειδικού χωροταξικού σχεδιασμού για τις υδατοκαλλιέργειες.
Αναμενόμενες Επιπτώσεις	Αναμένονται μεγάλης έντασης θετική επίδραση τόσο στο ανθρωπογενές όσο και στο φυσικό περιβάλλον, με την εφαρμογή δράσεων που αφορούν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας του τομέα της υδατοκαλλιέργειας και την προώθηση βιώσιμων πρακτικών για την προστασία του περιβάλλοντος. Αναμένεται οικονομική ενίσχυση του κλάδου, δημιουργία θέσεων εργασίας και προστασία των υδάτινων πόρων.
Σημαντικότερες δράσεις Ε2.2	Περιλαμβάνονται δράσεις ενίσχυσης της εμπορικότητας των αλιευτικών προϊόντων και προϊόντων υδατοκαλλιέργειας μέσω επενδύσεων για την πιστοποίηση, την αναβάθμιση της συσκευασίας, της παρουσίασης των προϊόντων, την υιοθέτηση ετικετών ιχνηλασιμότητας και μείωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος. Άλλες δράσεις στοχεύουν στη δημιουργία επιχειρηματικών συστάδων και στη σύσταση χρηματοδοτικού εργαλείου με δύο συνιστώσες την μικρή παράκτια αλιεία και τις υδατοκαλλιέργειες και την μεταποίηση.
Αναμενόμενες Επιπτώσεις	Αναμένεται θετική επίδραση στο ανθρωπογενές κυρίως περιβάλλον λόγω της διερεύνησης της αγοράς στόχου, της αύξησης της αποδοχής των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας της αναβάθμισης των εγκαταστάσεων, προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα της μεταποίησης. Δεν αναμένονται θετικές ή αρνητικές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον.

Προτεραιότητα 3

Σημαντικότερες δράσεις Ε3.1	Δράσεις ενίσχυσης των οικονομιών των τοπικών κοινωνιών και της κοινωνικής τους συνοχής σε παράκτιες και νησιωτικές περιοχές
-----------------------------	---

Αναμενόμενες Επιπτώσεις	Αναμένεται θετική επίδραση στο ανθρωπογενές αλλά και φυσικό περιβάλλον με την υλοποίηση δράσεων που στοχεύουν στην προώθηση της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, κοινωνικής συνοχής, πολιτισμού, την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και της προστασίας του περιβάλλοντος.
-------------------------	---

Προτεραιότητα 4

Σημαντικότερες δράσεις Ε4.1	Δράσεις υποστήριξης και λειτουργίας του κοινού περιβάλλοντος ανταλλαγής πληροφοριών για την επιτήρηση του θαλάσσιου τομέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης τόσο σε επίπεδο υποδομών (εξοπλισμός και λογισμικό) όσο και κατάρτισης και την υποστήριξη για τη συνεργασία στα καθήκοντα ακτοφυλακής
Αναμενόμενες Επιπτώσεις	Αναμένεται θετική επίδραση στο φυσικό περιβάλλον με την εφαρμογή μέτρων για ολοκληρωμένη θαλάσσια επιτήρηση, εξασφαλίζοντας την προστασία των υδάτινων πόρων και του αλιευτικού αποθέματος.

5. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Η εφαρμογή του προτεινόμενου Προγράμματος αναμένεται να έχει κατά βάση θετική επίδραση στο περιβάλλον έχοντας ως κύρια κατεύθυνση την τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, εξασφαλίζοντας παράλληλα την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Προτείνονται βασικές κατευθύνσεις για την αποφυγή ή την αντιμετώπιση τυχόν περιβαλλοντικών ζητημάτων που ενδεχομένως προκύψουν από την εφαρμογή του Προγράμματος. Αυτές είναι:

- i. Η εκπόνηση Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για νέα έργα ή δραστηριότητες.
- ii. Ο έλεγχος τήρησης των Αποφάσεων Εγκρίσεων Περιβαλλοντικών Όρων των έργων ή δραστηριοτήτων όπως προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία.
- iii. Ο σχεδιασμός νέων δραστηριοτήτων και η λειτουργία υφιστάμενων, να είναι σε πλήρη συμβατότητα με το Ν. 3937/2011 «περί βιοποικιλότητας» και τα σχετικά Προεδρικά Διατάγματα και τις Αποφάσεις που αφορούν τις προστατευόμενες περιοχές.
- iv. Υλοποίηση λεπτομερών οικολογικών αξιολογήσεων και εκπόνηση των απαραίτητων μελετών Ειδικών Οικολογικών Αξιολογήσεων (ΕΟΑ), όπου απαιτείται, σύμφωνα με τους Ν. 3937/2011 και Ν. 4014/2011, όπως ισχύουν.
- v. Κατάλληλη χωροθέτηση, νέων έργων και δραστηριοτήτων, με σκοπό την, κατά το δυνατό, αποφυγή χωροθέτησης υποδομών εντός προστατευόμενων περιοχών ή σε εγγύτητα με προστατευόμενες περιοχές που δύναται να επηρεαστούν δυσμενώς. Όπου αυτό δεν είναι δυνατόν, να καταβάλλεται προσπάθεια ώστε κατά τον σχεδιασμό των έργων να θίγεται στον μικρότερο δυνατό βαθμό η ακεραιότητα και η συνεκτικότητα τόσο του ίδιου του τόπου, όσο και η συνέχεια μεταξύ τόπων με συναφείς στόχους διαχείρισης και ειδή χαρακτηρισμού.
- vi. Η αξιοποίηση δράσεων του Προγράμματος για εξοικονόμηση ενέργειας, βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και μείωσης αερίων ρύπων.
- vii. Κατά τη φάση σχεδιασμού νέων υποδομών να λαμβάνονται υπόψη οι βέλτιστες διαθέσιμες πρακτικές.

- viii. Κατά τη φάση σχεδιασμού νέων έργων και εκσυγχρονισμού υφιστάμενων να λαμβάνονται μέτρα ώστε να ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις στο υδάτινο περιβάλλον λόγω ρύπανσης ή λόγω ποσοτικών ή ποιοτικών μεταβολών.
- ix. Οι πόροι να κατανέμονται ώστε να αντιμετωπίζονται οι τυχόν κοινωνικές επιπτώσεις από τη μείωση της αλιείας.
- x. Λήψη μέτρων με σκοπό τη τήρηση των κανόνων ασφαλείας για τον περιορισμό πιθανών ατυχημάτων στην εργασία και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας.
- xi. Λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων στην μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας για την εξασφάλιση της υγιεινής και της ποιότητας των αλιευμάτων.
- xii. Εντατικοποίηση των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία ελέγχων, αναβάθμιση του υπάρχοντος συστήματος παρακολούθησης του Προγράμματος και καταγραφή στοιχείων παραγωγής και απασχόλησης.
- xiii. Κατά τον σχεδιασμό νέων δραστηριοτήτων, να τηρείται το θεσμικό πλαίσιο των προστατευόμενων περιοχών και των περιοχών αρχαιολογικού και αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος, ώστε να έχουν πλήρη συμβατότητα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας για την πολιτιστική προστασία της χώρας.
- xiv. Κατάλληλος σχεδιασμός των νέων δραστηριοτήτων ώστε οι όποιες παρεμβάσεις να περιλαμβάνουν μέτρα ελαχιστοποίησης των επιπτώσεων στο φυσικό, αισθητικό και πολιτιστικό χαρακτήρα του τοπίου με σκοπό την αποφυγή του κατακερματισμού και την κατά το δυνατόν διατήρηση του τοπίου τηρώντας τα οριζόμενα του Ν. 3827/2010.
- xv. Αξιοποίηση δυνατοτήτων που παρέχουν οι δράσεις με σκοπό την ανάδειξη και προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Σύμφωνα με την Οδηγία 2001/42/ΕΚ που αφορά την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκύπτουν από Σχέδια και Προγράμματα, οι αρμόδιες αρχές οφείλουν να παρακολουθούν τις σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις κατά την υλοποίηση του Προγράμματος, προκειμένου να εντοπιστούν εγκαίρως απρόβλεπτες περιβαλλοντικές δυσμενείς επιπτώσεις και να ληφθούν επανορθωτικές κινήσεις.
- Για τον λόγο αυτό προτείνεται ο παρακάτω κατάλογος περιβαλλοντικών δεικτών παρακολούθησης:

Περιβαλλοντικός Τομέας**ΔΕΙΚΤΗΣ**

Γενικά	Μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων που εκπονηθήκαν όπου αυτό απαιτείται και που σχετίζονται με την υλοποίηση του προγράμματος
Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα – Πανίδα – Προστατευόμενες περιοχές	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Μεταβολή στα ανεπιθύμητα αλιεύματα ➤ Περιοχές του δικτύου Natura που καταλαμβάνονται από έργα υποδομών σχετικών με την αλιεία. ➤ Μεταβολή του όγκου της παραγωγής αλιευτικών ειδών ➤ Αριθμός σοβαρών παραβάσεων που εντοπίστηκαν ➤ Αύξηση του ποσοστού τήρησης αιτημάτων υποβολής δεδομένων

<p>Υδάτινοι Πόροι – Έδαφος – Ποιότητα αέρα – Κλιματολογικά στοιχεία</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αριθμός μονάδων μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που εφάρμοσαν τεχνικές και μεθόδους παραγωγής φιλικές προς το περιβάλλον ή/και χρησιμοποίησαν συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης και παρακολούθησης • Αύξηση στο κοινό περιβάλλον ανταλλαγής πληροφοριών για την επιτήρηση του θαλάσσιου τομέα της ΕΕ (CISE) • Αντικατάσταση/ εκσυγχρονισμός Σκαφών • Μεταβολή της ποιότητας των θαλάσσιων υδάτων • Μεταβολή της ποιότητας της ατμόσφαιρας • Συμβολή στην εξοικονόμηση ενέργειας • Εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης και παρακολούθησης
<p>Πληθυσμός – Υγεία – Περιουσιακά στοιχεία</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Απασχόληση που δημιουργείται στον τομέα της αλιείας ή σε συμπληρωματικές δραστηριότητες ▪ Μεταβολή στα εργατικά ατυχήματα και τους τραυματισμούς ▪ Μεταβολή του όγκου προϊόντων υδατοκαλλιέργειας ▪ Απασχόληση που δημιουργείται στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας ▪ Ανάπτυξη επιχειρηματικών συστάδων ▪ Ανάπτυξη συμπράξεων μεταξύ αλιευτικών επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων
<p>Πολιτιστική κληρονομιά - Τοπίο</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Επίπτωση χωροθέτησης έργων (νέων παραγωγικών μονάδων υδατοκαλλιέργειας ή μεταποίησης ή λιμενικών έργων) στα στοιχεία της πολιτιστικής κληρονομιάς / στην αισθητική του τοπίου στην παράκτια ζώνη ➤ Πλήθος δράσεων αξιοποίησης και ανάδειξης φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και ενεργειών προβολής πολιτιστικής κληρονομιάς

Για την περιβαλλοντική παρακολούθηση του Προγράμματος, προτείνεται η σύνταξη ετήσιας έκθεσης αποτελεσμάτων στην οποία να καταγράφονται τυχόν μεταβολές στο περιβάλλον από την εφαρμογή του Προγράμματος, βάσει των καθορισμένων δεικτών. Με τη σύνταξη ετήσιας έκθεσης, θα μπορέσει να καταστεί εφικτός ο εντοπισμός τυχόν δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον κατά την περίοδο εφαρμογής του Προγράμματος, παρέχοντας τη δυνατότητα άμεσης αντιμετώπισης τους.

5. Παρατηρήσεις επί της ΣΜΠΕ:

I. Η δομή και το περιεχόμενο της ΣΜΠΕ είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την ΚΥΑ 107017/28-8-2006 (ΦΕΚ 1225 Β'5-9-2006) και τις τροποποιήσεις της.

II. Για τα επιμέρους έργα του Προγράμματος να τηρηθούν οι προβλεπόμενες διαδικασίες εκπόνησης Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και Ειδικών Οικολογικών Αξιολογήσεων για έργα εντός περιοχών του Δικτύου Natura 2000, σύμφωνα με το Ν. 4014/2011 και να ακολουθηθούν οι διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Στις Μελέτες αυτές να γίνει λεπτομερής διερεύνηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ώστε να τεθούν οι απαραίτητοι περιβαλλοντικοί όροι.

III. Ο σχεδιασμός των επιμέρους έργων και η επιλογή των περιοχών δράσεων να επιλεγθούν με γνώμονα την υποστήριξη της βιώσιμης αλιείας μικρής κλίμακας, της ενίσχυσης της περιφερειακής ανάπτυξης και τη διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

IV. Είναι θετικό ότι το Προσχέδιο της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το Πρόγραμμα Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας & Θάλασσας 2021-2027 σχετίζεται με τον σχεδιασμό του ΕΣΠΑ 2021-2027 και με το Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό της χώρας, ο οποίος θεσπίστηκε το 2018 στοχεύοντας στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης των θαλάσσιων οικονομιών, των θαλάσσιων περιοχών και των θαλασσιών πόρων.

V. Στο σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων του Προγράμματος Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας 2021-2027 να παρακολουθούνται κατ' ελάχιστο οι παράμετροι που εξετάστηκαν στη ΣΜΠΕ, δηλαδή:

- Βιοποικιλότητα-Χλωρίδα-Πανίδα-Προστατευόμενες Περιοχές,
- Υδάτινοι Πόροι -Έδαφος-Ποιότητα αέρα-Κλιματολογικά στοιχεία
- Πληθυσμός- Ανθρώπινη Υγεία, Περιουσιακά στοιχεία
- Πολιτιστική κληρονομιά -Τοπίο
- και επιπλέον η Αειφορία του Περιβάλλοντος.

VI. Στη ΣΜΠΕ υπάρχει μια σύντομη αναφορά στο πρόβλημα των θαλάσσιων εισβλητικών χωροκατακτητικών ειδών (invasive species).

Στις θαλάσσιες περιοχές της Κρήτης έχει πλέον εξαπλωθεί το τοξικό είδος λαγοκέφαλου (*Lagocephalus sceleratus*) και το λεοντόψαρο (*Pterois* spp). Πρόκειται για ξενικά είδη, που εισέβαλαν στη Μεσόγειο μέσω του καναλιού του Σουέζ. Τα είδη αυτά, όπως και άλλοι «λεσσεψιανοί μετανάστες» βρίσκονται σήμερα σε πολλές περιοχές της Ανατολικής Μεσογείου (ακτές της Λεβαντίνης, Κύπρος, Νότιο Αιγαίο, Κρήτη, Ν. Ιόνιο) με σημαντικές επιπτώσεις τόσο στη βιοποικιλότητα και το θαλάσσιο περιβάλλον, όσο και στις τοπικές αλιείες.

Ο λαγοκέφαλος καταγράφηκε για πρώτη φορά στα ελληνικά νερά το 2005, μεταξύ Σύμης-Ρόδου-Καστελόριζου, και αργότερα επεκτάθηκε στο υπόλοιπο Νότιο Αιγαίο (Κυκλάδες, Κρήτη και Δωδεκάνησα), ενώ σήμερα απαντάται ακόμη και στις ακτές της βόρειας Ελλάδας. Το είδος δεν έχει εχθρούς στην Μεσόγειο, γεγονός που του δίνει την δυνατότητα να εξαπλώνεται με εξαιρετικά γρήγορους ρυθμούς. Ο λαγοκέφαλος περιέχει στους ιστούς του την ισχυρή τοξίνη τετροδοτοξίνη, που μπορεί να προκαλέσει έως και θάνατο από μυϊκή παράλυση και ασφυξία αν καταναλωθεί, και ως εκ τούτου δεν έχει καμία οικονομική αξία στη Μεσόγειο.

Το λεοντόψαρο εμφανίστηκε στις ελληνικές θάλασσες το 2015 και έχει ήδη εξαπλωθεί σχεδόν σε όλη την επικράτεια, ενώ έχει αναπτύξει μεγάλους πληθυσμούς στα νότια Δωδεκάνησα και την Κρήτη. Τρέφεται κυρίως με νεαρά

άτομα αυτόχθονων ψαριών, επομένως επηρεάζει σημαντικά και δυσμενώς την αυτόχθονη ιχθυοπανίδα. Σε αντίθεση με τον λαγοκέφαλο, το λεοντόψαρο μπορεί να καταναλωθεί από τον άνθρωπο, αφού το δηλητήριο που φέρει συγκεντρώνεται στα αγκάθια του, και γίνονται προσπάθειες για να ενσωματωθεί στην τοπική κουζίνα, ενώ πωλείται κατά καιρούς και σε ιχθυοπωλείο του Ηρακλείου.

Τρίτο σημαντικό εισβλητικό είδος είναι το φύκος *Caulerpa racemosa*, έφτασε στις ελληνικές θάλασσες από τη δυτική Αυστραλία, πιθανώς μέσω του έρματος πλοίων. Παρατηρήθηκε για πρώτη φορά στη Λιβύη το 1990 και σήμερα έχει εξαπλωθεί σε ολόκληρη τη Μεσόγειο, είτε λόγω ανάπτυξής του είτε λόγω ανθρώπινης μεταφοράς του. Το φύκος αυτό μεγαλώνει σε βράχους, σε κατεστραμμένα θαλάσσια λιβάδια και σε άμμο, σε ένα μεγάλο εύρος βάθους (0 – 60+ μέτρα), κάτι που είναι πολύ ασυνήθιστο για φύκη, και πιθανώς να είναι και ο λόγος που αναπτύχθηκε με τόση επιτυχία στη Μεσόγειο (Στοιχεία από «Αρχιπέλαγος – Ινστιτούτο Θαλάσσιας Προστασίας», Μη Κυβερνητικός Οργανισμός). Επομένως, το φύκος αυτό μειώνει την τοπική βιοποικιλότητα, λόγω του ανταγωνισμού του με τα ιθαγενή φύκη και υποβαθμίζει τα θαλάσσια λιβάδια της ποσειδωνίας (*Posidonia oceanica*).

Μέχρι σήμερα έχουν υλοποιηθεί ερευνητικά έργα και προγράμματα για τη μελέτη και καταγραφή της εξάπλωσης, της οικολογίας και άλλων χαρακτηριστικών των πληθυσμών των εισβλητικών ειδών, με σκοπό τον έλεγχο της εξάπλωσής τους και την πρόληψη / αντιμετώπιση των επιπτώσεών τους (ενδεικτικά αναφέρουμε το έργο *Lionhare: “Ανάπτυξη καινοτόμων μέτρων καταγραφής, χαρτογράφησης και περιορισμού των πληθυσμών των εισβολικών ειδών Λαγοκέφαλου (*Lagocerphalus sceleratus*) και Λεοντόψαρου (*Pterois sp.*) στις ελληνικές θάλασσες”*, που χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020 του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και από την Ευρωπαϊκή Ένωση).

Όμως, θα θέλαμε να έχει συμπεριληφθεί και ένας Ειδικός Στόχος, στην Προτεραιότητα 1 του Προγράμματος, που να αφορά το πρόβλημα των εισβλητικών ειδών ως άμεση απειλή για το οικοσύστημα και συνεπώς για τους αλιευτικούς πόρους και τους αλιείς, το οποίο να έχει ως στόχους:

- ✓ Τη συγκέντρωση και την αξιολόγηση των μέχρι τώρα γνωστών επιστημονικών δεδομένων για τα εισβλητικά είδη της Μεσογείου, καθώς και τις ανάγκες που υπάρχουν για συμπλήρωση της γνώσης.
- ✓ Την επεξεργασία μέτρων και μεθόδων πρόληψης και αντιμετώπισης των επιπτώσεών τους και την πιλοτική εφαρμογή τους.
- ✓ Την ανάπτυξη και διαρκή εφαρμογή ολοκληρωμένου διαχειριστικού σχεδίου για τον έλεγχο και τη βέλτιστη αντιμετώπιση του προβλήματος.

VII. Για την προστασία των βιολογικών πόρων, που εντάσσεται στην Προτεραιότητα Π1, θα θέλαμε:

- **Να υπάρχει ένας Ειδικός Στόχος για την ολοκληρωμένη προστασία των λιβαδιών ποσειδωνίας**, τα οποία αποτελούν οικότοπο προτεραιότητας για προστασία. Εξαπλώνονται μόνο στη Μεσόγειο, από τα ρηχά νερά έως και τα βάθη των 50 μέτρων. Διαδραματίζουν σπουδαίο ρόλο στη διατήρηση της υγείας και της παραγωγικότητας των θαλασσίων οικοσυστημάτων, αλλά υποβαθμίζονται και απειλούνται συνεχώς από πολλές δραστηριότητες, όπως η αλιεία με συρόμενα εργαλεία, τα αγκυροβόλια, η ανεξέλεγκτη εκμετάλλευση των παράκτιων περιοχών, οι υπερεντατικές υδατοκαλλιέργειες, ο ευτροφισμός, τα εισβλητικά είδη, η ρύπανση με μικροπλαστικά, η κλιματική αλλαγή κ.ά.

- **Να υπάρχει ένας Ειδικός στόχος για τη μελέτη, καταγραφή και προστασία των κοραλιγεννών οικοτόπων**, που απαντώνται σε βάθη από 70-250 μέτρα,

που συγκαταλέγονται στα πιο σύνθετα και πιο πλούσια σε βιοποικιλότητα θαλάσσια οικοσυστήματα της Μεσογείου.

VIII. Θα θέλαμε να είχε συμπεριληφθεί ένας Ειδικός Στόχος για τη διερεύνηση οποιωνδήποτε διαθέσιμων σχεδίων για χωροθέτηση θαλάσσιων αιολικών πάρκων σε σχέση με τις περιοχές σημαντικών ενδιαιτημάτων των αλιευόμενων ειδών. Όλες οι φάσεις μελέτης, κατασκευής, λειτουργίας και αποξήλωσης θαλάσσιων αιολικών πάρκων παράγουν υποθαλάσσιο θόρυβο, που επηρεάζει τη θαλάσσια ζωή και τα οικοσυστήματα. Είναι απαραίτητο να συγκεντρωθούν δεδομένα και να γίνει συσχετισμός αλιείας – χωροθέτησης θαλάσσιων αιολικών, έτσι ώστε να προληφθούν και να αντιμετωπιστούν, με το βέλτιστο τρόπο, οι επιπτώσεις των δεύτερων στη θαλάσσια ζωή.

6. Συμπέρασμα:

Έπειτα από τα παραπάνω, λαμβάνοντας υπόψη το στρατηγικό επίπεδο της μελέτης, που επιβάλλει τη μακροσκοπική εξέταση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, και τις θετικές επιπτώσεις που αναμένεται να έχει το Πρόγραμμα στο περιβάλλον, δεν έχουμε αντίρρηση για την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, με τις προϋποθέσεις που αναφέραμε στις παραπάνω παρατηρήσεις μας V, VI, VII και VIII της παραγράφου 5.

7. Την εισήγηση της κ. **Κατσαβέλη Κατερίνας**, υπαλλήλου Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ
8. Την τοποθέτηση του κ. **Αλεξάκη Γεώργιου** Περιφερειακού Συμβούλου και Τακτικού Μέλους της Επιτροπής
9. Την τοποθέτηση του κ. **Δοξαστάκη Ζαχαρία** Περιφερειακού Συμβούλου και Τακτικού Μέλους της Επιτροπής
10. Την τοποθέτηση του κ. **Ανδρουλάκη Ιωάννη** Περιφερειακού Συμβούλου και Μέλους της Επιτροπής
11. Την εισήγηση της προεδρεύουσας **Αντιπροέδρου** της Επιτροπής Περιβάλλοντος & Χωροταξίας κ. Χανιωτάκη- Μυλωνάκη Μαρίας, με την οποία μεταξύ άλλων ανέφερε: «**εισηγούμαι στην Επιτροπή να γνωμοδοτήσει θετικά για τους περιβαλλοντικούς όρους που αφορούν στην ΣΜΠΕ του Προγράμματος Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας 2021-2027**, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο αριθμ. πρωτ. **157185/31-05-2022** έγγραφο της Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ. Επίσης, με στόχο την επίτευξη της γαλάζιας οικονομίας, προτείνω να εξεταστεί η πρόταση περί διασφάλισης των διαδικασιών που αφορούν σε θέματα θαλάσσιου χωρικού σχεδιασμού.
12. **Τις απόψεις των μελών της Επιτροπής.**
Μετά από διαλογική συζήτηση

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Γνωμοδοτεί θετικά για τους Περιβαλλοντικούς όρους της ΣΜΠΕ του Προγράμματος Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας 2021-2027, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο αριθμ. πρωτ. **157185/31-05-2022** έγγραφο της Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, ενσωματώνοντας τη διασφάλιση των διαδικασιών που αφορούν σε θέματα θαλάσσιου χωρικού σχεδιασμού, ως απαιτούμενη προϋπόθεση για την επίτευξη γαλάζιας οικονομίας, σύμφωνα και με όσα αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης.

Στην παρούσα απόφαση **γνωμοδοτεί αρνητικά** ο κ. **Μαρινάκης Αλέξανδρος** τακτικό μέλος της Επιτροπής, για τους λόγους που ανέφερε και καταγράφηκαν στα πρακτικά.

Αφού συντάχθηκε το παρόν υπογράφεται ως παρακάτω:
Ηράκλειο **01-06-2022**

**Η προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος
της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας
Χανιωτάκη- Μυλωνάκη Μαρία
περιφερειακή σύμβουλος**

Τα Μέλη